

PŘEDINDUSTRIÁLNÍ KRAJINA MORAVY

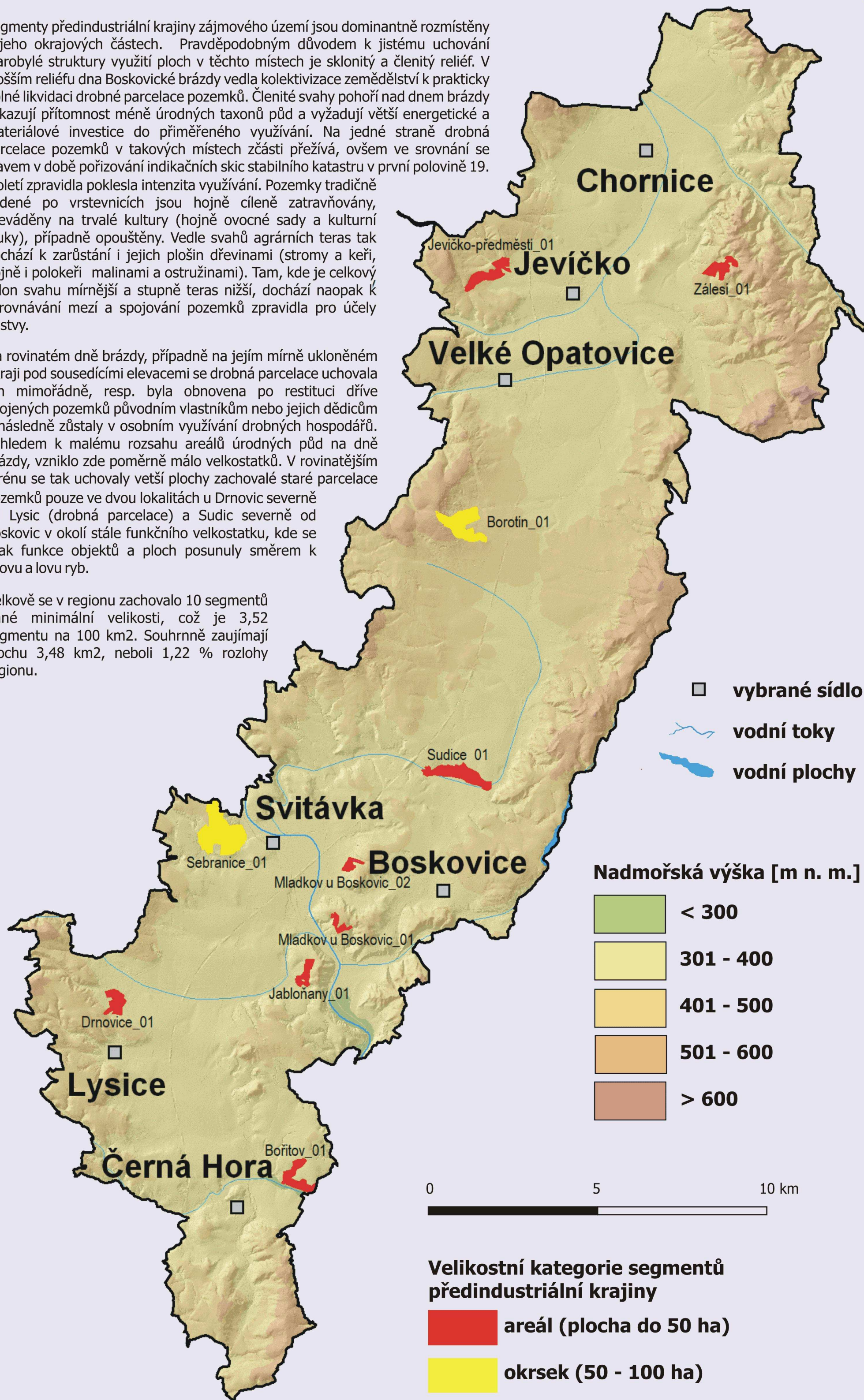
MALÁ HANÁ

Inventarizace předindustriální krajiny Moravy
a zajištění informovanosti veřejnosti o její existenci jako kulturním dědictví

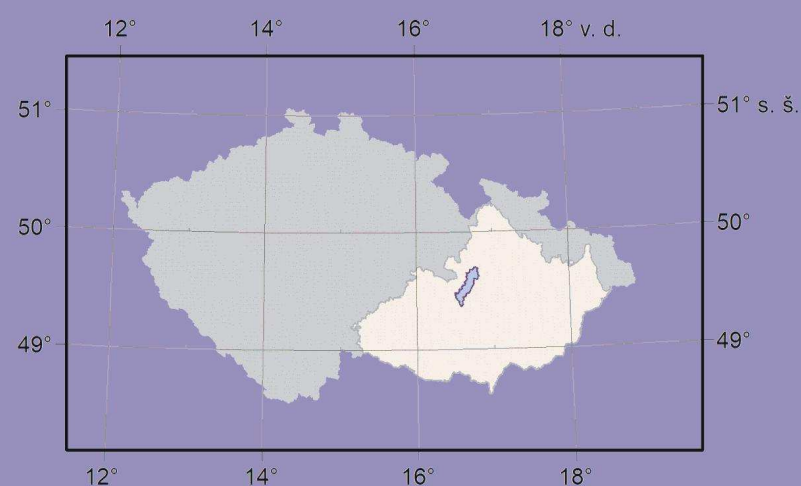
Segmenty předindustriální krajiny zájmového území jsou dominantně rozmístěny v jeho okrajových částech. Pravděpodobným důvodem k jistému uchování starobylé struktury využití ploch v těchto místech je sklonitý a členitý reliéf. V plošším reliéfu dna Boskovické brázdy vedla kolektivizace zemědělství k prakticky úplné likvidaci drobné parcelace pozemků. Členité svahy pohoří nad dnem brázdy vykazují přítomnost méně úrodných taxonů půd a vyžadují větší energetické a materiálové investice do přiměřeného využívání. Na jedné straně drobná parcelace pozemků v takových místech zčásti přežívá, ovšem ve srovnání se stavem v době pořizování indikačních skic stabilního katastru v první polovině 19. století zpravidla poklesla intenzita využívání. Pozemky tradičně vedené po vrstevnicích jsou hojně cíleně zatravnovány, převáděny na trvalé kultury (hojně ovocné sady a kulturní louky), případně opouštěny. Vedle svahů agrárních teras tak dochází k zarůstání i jejich plošin dřevinami (stromy a keři, hojně i polokeři malinami a ostružinami). Tam, kde je celkový sklon svahu mírnější a stupně teras nižší, dochází naopak k zarovnávání mezí a spojování pozemků zpravidla pro účely pastvy.

Na rovinatém dně brázdy, případně na jejím mírně ukloněném okraji pod sousedícími elevacemi se drobná parcelace uchovala jen mimořádně, resp. byla obnovena po restituci dříve spojených pozemků původním vlastníkům nebo jejich dědicům a následně zůstaly v osobním využívání drobných hospodářů. Vzhledem k malému rozsahu areálů úrodných půd na dně brázdy, vzniklo zde poměrně málo velkostatků. V rovinatějším terénu se tak uchovaly větší plochy zachovalé staré parcelace pozemků pouze ve dvou lokalitách u Drnovic severně od Lysic (drobná parcelace) a Sudic severně od Boskovic v okolí stále funkčního velkostatku, kde se však funkce objektů a ploch posunuly směrem k chovu a lovu ryb.

Celkově se v regionu zachovalo 10 segmentů dané minimální velikosti, což je 3,52 segmentu na 100 km². Souhrnně zaujmají plochu 3,48 km², neboli 1,22 % rozlohy regionu.

Zkoumané zájmové území v rámci České republiky

Program národní a kulturní identity (NAKI) -
projekt VaV MK ČR DG16P02B04 **Inventarizace
předindustriální krajiny Moravy a zajištění
informovanosti veřejnosti o její existenci
jako kulturním dědictví**

Specializovaná mapa s odborným obsahem:
Předindustriální krajina Moravy - Malá Haná
Předkladatel výsledku:
Ústav geoniky AV ČR, v. v. i., Studentská 1768,
70800 Ostrava-Poruba
Hlavní řešitel (autor - garant výsledku):
Prof. RNDr. Jaromír KOLEJKA, CSc.
Spoluřešitelka (spoluautorka): Mgr. Eva
NOVÁKOVÁ

**Výstup je zpracován v rámci řešení etapy č.
5 - Klasifikace identifikovaných segmentů
předindustriální krajiny**

Podkladová mapa:
© Český úřad zeměměřický a katastrální, 2019,
www.cuzk.cz
©ArcČR, ARCDATA PRAHA, ZÚ, ČSÚ, 2016
Tematická data:
© Ústav geoniky AV ČR, v. v. i., 2020